

Tromsø kommune
postmottak@tromso.kommune.no

22.06. 2019

Dette brevet sendes på vegne av: Harstad Turlag, Troms Turlag, NJFF-Troms, Naturvernforbundet Troms, 4H Troms, Troms Krets av Norges KFUK-KFUM Speidere, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Troms Orienteringskrets, Nordnorsk Botanisk Forening, Troms Fylkeskystlag, Framtiden i Våre Hender Nord, Tromsø Casting- og Fluefiskerforening, Midt-Troms Naturlag.

Innspill til Beitebruksplan 2019-2024 for Tromsø kommune

Sak: 19/3722

Forum for natur og friluftsliv Troms er kjent med at Tromsø kommune har Beitebruksplan 2019-2024 til offentlig ettersyn og høring. FNF Troms vil i det følgende gi sine innspill til planen.

Generelt

FNF Troms ønsker først å bifalle Tromsø kommune for deres utarbeidelse av en beitebruksplan som vil kunne ivareta de positive virkningene av beite for flere ulike interesser. Særlig gjelder dette beite som en bidragsyter for å opprettholde kulturlandskap og naturmangfold, men også viktigheten av å sikre utmarksbeite som en viktig for-ressurs i en tid med klimaendringer (<https://www.miljostatus.no/tema/naturmangfold/kulturlandskap/#heading5>). Å vise hensyn til tradisjonelle næringers ressursgrunnlag (reindrift og tradisjonelt husdyrhold) vil også styrke lokal økologisk kunnskap som en kunnskapskilde i forvaltningen (<https://site.uit.no/favllis/bakgrunnfor-forstaelse-av-lokal-kunnskap/>). FNF Troms mener det er positivt at Tromsø kommune ønsker å styrke helhetlig forvaltning av utmarka i Tromsø ved å ha som en målsetning for planen «Hensikten med beitebruksplanen er å gi et helhetlig bilde av beitenæringen ...» (Beitebruksplanen s. 3) -og legge til grunn at Beitebruksplanen skal sees i sammenheng med kommuneplanens arealdel.

Beitebruksplanen kunne med fordel i større grad pekt på eksisterende ressurser og tiltak som kunne styrket samarbeidet mellom de ulike brukerne av utmarka i Troms og vi håper å kunne synliggjøre noen av disse i det følgende. Økt bevissthet om felles interesser og korresponderende ressurser vil også gi bedre grunnlag for dialog og muligheten for gode løsninger.

Friluftsliv/reiseliv

Kulturlandskap og et rikt biologisk mangfold er en stor del av friluftslivet. I Nord-Norge er høsting av bær og sopp en viktig del av friluftslivet for mange, men også en del av vår kulturarv. Denne delen av friluftslivet er også trukket frem i *Handlingsplan for friluftsliv. Natur som kilde til helse og*

Forum for
natur og friluftsliv
Troms

FNF Troms, Holtvegen 66, Pb. 2284, 9269 Tromsø
troms@fnf-nett.no / 951 75 403
www.fnf-nett.no/troms
Ogr.nr.: 996 197 786

livskvalitet (2018) og på side 46 er denne målsetningen beskrevet: «Norge har en rik høstingstradisjon og unike muligheter for alle til å sanke naturressurser, men også innenfor dette området av friluftslivet er det viktig med tiltak for å opprettholde og helst øke deltakelsen.»

Det er positivt om Beitebruksplanen kan bidra til at utviklingen beskrevet under punkt 4.9 Kulturlandskap og gjengroing i planen; med lavere beitetrykk, færre beitedyr og mindre bruk av skogen begrenses eller bedres. Nettopp fordi nedgang i beitebruk fører til gjengroing og samtidig en forringelse av blant annet høstingsmuligheter.

Samtidig er det viktig at god dialog opprettholdes mellom utøvere av friluftsliv og beitebruksaktører, og at de verktøy som er tilgjengelig for spredning av relevant informasjon om beitebruken og hensyn til dyr, blir tatt i bruk. FNF Troms er sammen med Friluftsrådene i Troms deltaker i «Ferdelsåreprosjektet» i regi av Troms Fylkeskommune i forbindelse med regjeringens satsing på friluftsliv og folkehelse:

«Et eget ferdelsåreprosjekt skal igangsettes, der hovedmålet er å medvirke til et nettverk av turveier og turstier i kommunene. I tillegg er et viktig mål med prosjektet at alle merkede stier og løyper skal legges inn i Nasjonal database for tur- og friluftslivsruter.»

Regjeringen vil også videreutvikle de historiske ferdelsårene i friluftslivet, som del av satsingen på kulturminner som opplevelsverdi og motivasjonsfaktor i friluftsliv.»

[\(https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/friluftsliv/innsiktsartikler-friluftsliv/friluftsliv/id2076252/\)](https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/friluftsliv/innsiktsartikler-friluftsliv/friluftsliv/id2076252/)

Kartleggingen av ferdelsårer i Troms skal resultere i en oppdatert database for tur og friluftsruter i Troms: <https://kartverket.no/geodataarbeid/temadata/nasjonal-database-for-tur--og-friluftsruter/>. FNF Troms håper at Ferdelsåreprosjektet som ressurs (svært mange frivillige og lokale ressurser er også involvert!) kan knyttes opp mot de tiltakene som er skissert i Beitebruksplanen på side 28, blant annet tiltak med informasjonsskilter og kartlegging av områder med stor beiteverdi.

Besøksforvaltning og økt turisme kan være en utfordring for beitebruk og det er et håp at både Beitebruksplanen, men også tiltak som Ferdelsåreprosjektet, sammen kan synliggjøre hvilke områder som er særlig sårbare for økt ferdsel, og kanskje bør vernes fra dette, og hvilke områder som kan være mer egnet for kanalisering. FNF Troms mener det er positivt at man i Beitebruksplanen, punkt 4.2 Friluftsliv/reiseliv på side 23, fremhever behovet for en aktiv besøksforvaltning med en kanalisering av besøkende på en slik måte at sårbare områder ikke blir rammet. Økt turisme til Nord-Norge krever gode tiltak og i dette er god informasjon til alle involverte sentralt.

Naturmangfold og klima

Utmarksbeite som begrenser behovet for kraftfor er positivt og foreliggende plan kan derfor sees som et bidrag til økt bruk av slikt beite. Bevaring av kulturlandskap og klimatiltak er tema som mange av våre tilknyttede organisasjoner arbeider med som del av sin kjernevirksomhet og vi ser det som positivt at beitebruksplanen adresserer disse spørsmål:

«I Norge omfatter kulturlandskapet mange naturtyper og vegetasjonstyper som kulturbetinget slåtte- og beiteeng, lauveng (slåtteeenger med trær), hagemark, beiteskog og høstingsskog (der lauv og greiner er høstet), kystlynghei, typer i rasmark, berg og kant og myr. Slike områder gir gunstige betingelser for mange planter og dyr.»

(<https://www.miljostatus.no/tema/naturmangfold/kulturlandskap/#heading5>)

FNF Troms ønsker Tromsø kommune lykke til med det videre planarbeidet.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Fylkeskoordinator
FNF Troms

Kopi:
Troms Fylkeskommune